

пунктів та туристичних центрів для надання інформації та послуг туристам допомагає забезпечити комфорт та зручність під час подорожей.

Привертання інвестицій для розвитку туризму та покращення туристичної інфраструктури може підсилити конкурентоспроможність країни на світовому ринку туризму [5, с.124].

Слід постійно відслідковувати нові тенденції у сфері туризму, такі як екологічний туризм, культурний обмін, молодіжні подорожі та інші, і реагувати на них.

Маркетинг територій для розвитку туризму – це процес, що вимагає постійних зусиль та інновацій, але він може принести значні користі для економіки та культурного розвитку країни. Збалансований та завзятий підхід до маркетингу територій може зробити країну привабливим напрямком для туристів та сприяти її розвитку.

Список використаних джерел:

1. Морган Н. Міський маркетинг: Стратегії та інструменти. Київ: Університет, 2018. 256 с.
2. Джонсон М., Голдман М. Брендування міст: Практичні аспекти та кейси. Львів: Львівський університет, 2019. 192 с.
3. Коваленко О. В. Маркетинг територій в умовах глобалізації. Одеса: Астропринт, 2020. 312 с.
4. Сміт Дж., Браун М. Розвиток сільських територій: Виклики та можливості. Харків: Основа, 2017. 180 с.
5. Іванова А. А., Петров В. В. Туристичний маркетинг регіонів: Сучасні тенденції. Дніпро: Балкон, 2018. 224 с.

Воробйова С.С.

здобувачка вищої освіти групи МЕН 3/2

Кушнірук В.С.

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри

готельно-ресторанної справи та організації бізнесу

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

ІНФРАСТРУКТУРНІ ПОТРЕБИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

Туризм є однією з найважливіших галузей економіки України. У 2022 році він склав 7,2% ВВП країни. Туризм має значний потенціал для розвитку в Україні, оскільки країна має унікальні природні та культурні ресурси.

Інфраструктура є важливим фактором розвитку туризму, як внутрішнього, так і міжнародного. Вона є основою для задоволення потреб туристів, які є основною метою подорожей. Розширення туристичної інфраструктури сприяє збільшенню числа відвідувачів, покращенню рівня послуг для туристів,

розширенню місць подорожей, збільшенню часу подорожей та тривалості перебування туристів. Отже, комерційна діяльність в галузі туризму повинна базуватися на всебічному обліку туристичних ресурсів як загалом у країні, так і в окремих регіонах.

Туристична галузь в Україні є важливою економічною сферою, тому в останні роки зростає інтерес до її розвитку. Однак багато питань залишаються відкритими, зокрема дослідження напрямів розвитку та післявоєнного відновлення інфраструктури туризму. Ця тема є актуальною, оскільки після війни Україні необхідно відновити туристичну інфраструктуру, щоб залучити більше туристів.

Інфраструктура - це основа будь-якої галузі та будь-якого регіону. Вона забезпечує розвиток виробництва, якість життя населення та комфортне середовище для проживання. У сучасних умовах в Україні виникла гостра потреба в розвитку інфраструктури, і формування адекватного ринку інфраструктури є одним із ключових завдань економічних перетворень. Актуальність цієї проблеми була досліджена в регіональних господарських системах.

Інфраструктура сучасного міста складається з комплексу галузей, які забезпечують населення та виробництво. Її розвиток є важливим фактором підвищення якості міського середовища. Напрямки розвитку інфраструктури міст областей України у ринковому форматі базуються на рішеннях, прийнятих на засіданні 3 лютого 2021 року «План заходів щодо підтримки сфери культури, охорони культурної спадщини, розвитку креативних індустрій та туризму» [1].

Перед настанням пандемії COVID-19, 2019 рік був особливо успішним для туристичного бізнесу в Україні. Однак глобальна пандемія, яка вибухнула наприкінці 2019 року і тривала на початку 2020 року, серйозно вплинула на майже всі напрями туризму, спричинивши найжорстокіші обмеження на міжнародні подорожі в історії [2]. Проте у 2020 році відзначився ростом внутрішнього туризму, оскільки більшість країн закрила свої кордони для в'їзду туристів з інших країн. Ця тенденція призвела до збільшення невдоволення якістю обслуговування на українських курортах серед зростаючої кількості клієнтів туристичних фірм.

Туристична галузь України продовжує розвиватися, незважаючи на війну. Обсяг збору за розміщення гостей у готелях 2023 року збільшився на 25% порівняно з 2021 роком. Однак надходження до бюджету з туристичної галузі знизилися порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Найбільше коштів з туристичного збору отримали такі регіони:

- Львівська область - 20 млн грн;
- Київ - 14 млн грн;
- Закарпатська область - 9,5 млн грн;
- Дніпропетровська область - 5,3 млн грн.

У всіх трьох областях Західної України також відбулося значне зростання туристичного збору. Це пов'язано з тим, що ці регіони є найбільш

привабливими для туристів [3].

Однак, розвиток туризму в Україні стримується низкою проблем, зокрема, недостатнім розвитком інфраструктури внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації. Інфраструктура є важливою складовою туристичного продукту, оскільки вона забезпечує комфортне та безпечне перебування туристів.

Інфраструктурні потреби розвитку туризму в регіонах України можна класифікувати за такими напрямками:

- транспортна інфраструктура - розвиток автомобільних, залізничних, авіаційних та морських шляхів сполучення. Це дозволить туристам з різних регіонів України та світу зручно та швидко добиратися до туристичних об'єктів;

- готельна інфраструктура - потрібно розвивати мережу готелів, хостелів, апартаментів та інших закладів розміщення. Це дозволить забезпечити туристам комфортне проживання;

- інфраструктура харчування - розвиток мережі ресторанів, кафе та інших закладів харчування є важливим фактором розвитку туристичної інфраструктури. Це забезпечить туристам доступ до якісного харчування, яке є важливим аспектом їхнього комфорту та задоволення від подорожі.

- інфраструктура культурно-розважального відпочинку - слід розвивати мережу музеїв, театрів, концертних залів, спортивних об'єктів та інших закладів культурно-розважального відпочинку. Це дозволить туристам отримувати різноманітні види дозвілля;

- туристична інфраструктура рекреації та активного відпочинку повинна бути різноманітною та пропонувати широкий спектр послуг, які відповідають потребам і інтересам різних туристів. Це дозволить туристам знайти те, що відповідає їхнім потребам та інтересам.

Інфраструктурні потреби розвитку туризму в регіонах України є різними. Наприклад, у регіонах з розвиненою природною інфраструктурою (наприклад, Карпатський регіон) необхідно розвивати інфраструктуру активного відпочинку, а також транспортну інфраструктуру, яка дозволить туристам зручно добиратися до туристичних об'єктів.

У регіонах з розвиненою культурною інфраструктурою (наприклад, історичні регіони України) необхідно розвивати інфраструктуру культурно-розважального відпочинку, а також транспортну інфраструктуру, яка дозволить туристам зручно добиратися до туристичних об'єктів.

Для задоволення інфраструктурних потреб розвитку туризму в регіонах України необхідно залучення інвестицій. Держава може запровадити податкові пільги для підприємств, які інвестують у розвиток туристичної інфраструктури. Приватні інвестиції можуть надходити від вітчизняних та іноземних компаній.

На регіональному та місцевому рівнях створені органи управління розвитком туризму. Вони включають в себе акціонерні товариства та організації з різним відомчим підпорядкуванням і формами власності. Наприклад, Західноукраїнська туристична асоціація (ЗУТА) об'єднує генеральні агентства туризму в Закарпатській, Волинській, Рівненській, Львівській, Івано-

Франківській, Тернопільській, Чернівецькій та Хмельницькій областях.

Туристична галузь України має значний потенціал для розвитку, але для того, щоб вона зайняла чільне місце в економічному зростанні, необхідно вирішити низку важливих завдань на державному рівні. Серед них:

- створення служби обліку та охорони туристичних ресурсів;
- створення служби визначення попиту та реклами. Це необхідно для того, щоб забезпечити відповідність туристичних продуктів і послуг потребам і інтересам туристів;
- розробка індивідуальних стратегій розвитку туризму для кожної області та планів щодо капітального будівництва та інвестицій. Це сприятиме системному зростанню туристичної галузі в регіонах;
- підготовка туристичних кадрів і вирішення питань управління підприємствами готельного господарства, харчування, виробництва. Це необхідно для забезпечення якісного обслуговування туристів;
- координація роботи туристичних організацій з транспортними агентствами, культурними установами. Це дозволить врахувати всі різні аспекти розвитку туризму і розробити результативні заходи для його поштовху;
- відрахування частини прибутку підприємствами індустрії туризму в місцеві бюджети на формування інфраструктури та благоустрою району;
- оцінка економічної ефективності туризму та рекреаційна оцінка територій. Це дозволить визначити потенціал розвитку туризму в різних регіонах;
- розробка класифікації місць відпочинку за ступенем значущості, природними умовами, функціональними ознаками. Це дозволить упорядкувати туристичну діяльність і забезпечити її ефективність.

Туристичний ринок України має потенціал для розвитку, який визначається такими факторами, як:

- багаті природні та культурні ресурси;
- культурно-історична спадщина;
- оптимальна цінова політика.

Однак розвиток туризму в Україні гальмується такими факторами, як:

- недосконалість інфраструктури;
- несприятливі умови туристичних послуг;
- сервісний рівень, який не відповідає міжнародним стандартам.

Головною проблемою є відсутність необхідної зацікавленості та інвестування для розвитку туризму з боку держави.

Для розвитку туристичної сфери в Україні необхідно розробити та впровадити комплекс заходів, які включатимуть:

- вдосконалення інфраструктури, зокрема транспортної, готельної, культурно-рекреаційної;
- підвищення якості туристичних послуг;
- залучення інвестицій у розвиток туризму.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження плану заходів щодо підтримки сфери культури, охорони культурної спадщини, розвитку креативних індустрій та туризму : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 лют. 2021 р. № 84-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/84-2021-p#Text>
2. Думська О. Буде туристичний Майдан. Як коронавірус вплинув на туризм в Україні та світі Радіо Свобода. 2020. URL : <https://www.radiosvoboda.org/a/tourism-after-coronavirus/30586049.html> (дата звернення: 09.11.2023).
3. Подорожі 2023: які регіони України найбільше заробили на туризмі цього року?. Visit Ukraine - RULES OF SAFE VISIT TO UKRAINE. URL: <https://visitukraine.today/uk/blog/2630/podorozi-2023-yaki-regioni-ukraini-naibilse-zarobili-na-turizmi-syogo-roku> (дата звернення: 09.11.2023).
4. Альбещенко О.С., Кушнірук В.С. Управління та розвиток туристично-готельного підприємництва в територіальних громадах Південного регіону України // Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні : матеріали V міжнародної науково-практичної конференції, 25 лютого 2022 р. м. Вінниця : ВНТУ, 2022. С. 627-628.
5. Pugachov, M., Pugachov, V., Shevchenko, O., Banyeva, I. and Kushniruk, V. (2022). Perspectives for the Tourism and Hospitality Industry in a Globally Competitive Environment. *Economic Affairs*, Vol. 67, No. 05, pp. 907-914.

Гачик В.
здобувачка спеціальності «Туризм і рекреація»
Чебанова Т. Є.
кандидат географічних наук, доцент,
доцент кафедри «Підприємництво та туризм»
Одеський національний морський університет
м. Одеса, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ БЕССАРАБІЇ

Сьогодні туризм виступає однією з високодохідних галузей господарювання, розвиток якої сприяє підвищенню рівня зайнятості, диверсифікації національної економіки, збереженню і розвитку культурного потенціалу, збереженню екологічно безпечного навколишнього природного середовища, а також підвищує рівень інноваційності національної економіки, сприяє гармонізації відносин між різними країнами і народами. Крім того, туризм є одним із засобів реалізації зовнішньої політики держави [1].

Відповідно до Закону України «Про туризм», в Україні існують всі передумови для розвитку туристичної сфери. Зручне географічне розташування, сприятливий клімат, різноманітний рельєф, унікальне поєднання природно-рекреаційних ресурсів, культурно-історичної спадщини, розгалуження санаторно-курортної бази – всі ці фактори зумовлюють конкурентні переваги України в пропозиції туристичного продукту.